

Misjoniteated

Nr. 1.

Tallinnas, 1928.

7. aastakäik.

Roguduse suur puudus.

E. G. White.

Jumalafartuse uuesti elustamine on suurim ja tungivaim puudus meie keskel. Seda taga nõuda olgu meie esimene töö. Peab tehtama kõjiseid püüdeid Jumalalt õnnistuste saamiseks mitte sellepärast, kui ei oleks Jumal valmis neid õnnistusi meile andma, vaid sellepärast, et meie nende vastuvõtmiseks ettevalmistamata oleme. Meie taevane Isa on enam tahtlik andma neile oma püha Waimu, kes temalt seda paluvad, kui maised wanemad valmis on andma häid andeid eneste lastele.

Kuid meie ülesanne on ülestunnistamise, alandliku meele, patukahjatuse ja kõjise palvetamise läbi täita tingimused, mis suguste all Jumal on töötanud meile oma õnnistusi anda. Uuesti elustamist võib oodata ainult palvetamise tagajärjena. Et inimesed on maha jäetud Jumala Waimust, ei mõista nad hinnata Jumala sõna jutlustamist; aga kui Waimu vägi nende jüdant puudutab, siis ei jää kuuldud kõned tagajärjeta...

Wanad lipufandjad teadsid mis tähendas mõttlemine palves Jumalaga ja rõõmustamine tema Waimu väljavalamise pärast. Kuid need astuvad warsti tegemise wäljalt kõrwale ja kes on valmis ajuma nende ajemele? Kuidas on lugu kasvawa inim põlvkonnaga? Kas on nad ümberpööratud Jumala poole? Kas oleme meie ülesärfanud sellele tööle, mis on käimas taewases pühas paigas, või ehk ootame mõnda iseäralikku fundijat wäge koguduse pääle tulema enne kui ülesärfame? Kas loodame, et kõik kogudus saab uuele elule ärfama? Seda aega ei tule iialgi.

(Järgmine juhatus oli trükitud „Newien and Herald'is“, 22. märtsil, 1887. a. See oli tol ajal ajakohane tõde ja on seda ka meie päewil. Jumalafartuse uuesti elustamine on suurim ja tungivam kõikidest meie puudustest, mida taga nõuda peaks meie esimene asi olema. Kes seda loeb, palwetagu sellepärast, et see läbielu ka tema südames aset leiaks).

Ümberpööratud koguduses.

Roguduses on isikuid, kes ei ole veel ümberpööratud patu elust ja kes ei taha ühineda tõses, kestwas palwes. Meie peame isiklikult tööle astuma. Meie peame rohkem palwetama ja vähem kõnelema. Küllalt on ülekohtus wiibitud, ja rahvast peab õpetatama, et nad ei oleks rahul jumalafartuse wälise worwiga, mis ilma Waimu ja wäeta on... Meil on palju enam karta hädaohtu seestpoolt kui wäljastpoolt. Sõu ja edu tahtused on suuremad koguduse sees, kui wäljastpool. Uskmatudel on õigus oodata, et need, kes end Jumala käskude pidajateks nimetawad, ja kellel Jeesuse usk olla, teeksid enam, kui ükski teine rahwalaas, austades oma hää eeskujuga ja tegemise mõju läbi eneste üldasja, mille eest nad end seisma ütlemad. Kui sagedasti on end töö kaitsjateks nimetajad töö edendamisele suurimaid tahtusi teinud!

Saatan ei wõi lugeda mõtteid.

Meie hingede wastasele ei ole lubatud inimeste mõtteid lugeda, aga ta on hoolas waatleja ja paneb tähele sõnu; tema arwestab meie tegudega, osawasti ettetuues neile kiwatusi, kes end tema wõimu alla annawad.

Kui meie püüaksime allasuruda patuseid tundeid ja mõtteid, teeldudes neid wäljendumast enda sõnades ja tegudes, siis saaks saatan häwitatud; sest temal ei oleks siis wõimalust oma kiwatusi selle asja jaoks ettevalmistada. Kuid kui sagedasti awawad kristlased, puuduliku enda

üle walitsemise läbi, ukse hingewaenlastele! Ri-
bedad tülid, mis oleksid häbiks igale ilmalikule
kogukonnale, wõtawad awalikult maad kogu-
dustes jellepärast, et jääl on nõnda wähe taga-
järgi pahade tunnete taltsutamises, et hoida ta-
gasi igat sõna, mida saatana saab oma kasuks tar-
witada.

Nii pea kui meie tunded on awalikuks
saanud, on see asi kohe saatana ees järelewa-
tamiseks ja temale on seega võimalus antud tar-
witada oma maofarnast osawust ja kawalust
koguduse lahutamiseks ja häwitamiseks.

Tülid koguduses.

Iga tülitsemine toob meile juure kaotuse.
Mõlematel pooltel asuwad ijjlikud sõbrad kait-
sewad wastastikku enda armualuseid ja kuris-
tik laieneb mõlemate wahel. Koda, mis ijeen-
daga tülis on, ei wõi seista. Sel teel tõusewad
ja paljunewad süüdistused ja wastusüüdistused.
Saatana ühes oma inglitega on hoolsalt töös, et
findlustada omale rikkalikku lõikust jellest kül-

wist. Maailma rahwas waatavad päält ja üt-
lewad teotawalt: „Waadake, kuidas need krist-
lased üksteist wihtawad. Niijugust usku meie
füll enestele ei tahal!“ Ja nad waatavad jääl
juures ijeeneste ja oma ebaõpetuse pääle juurima
rahuldustunnetega. Suur petja on pannud
walmis iga hinge jaoks piiniused, kes ei ole kaitst-
tud ega ettewaatlik, olles alatises palwes ja
elades usu elu. Meie kui jutlustajad, kui krist-
lased, peame selleks töötama, et kõrvaldada ko-
mistuskäime teelt. Meie peame kõik takistused
ärajaatma. Tunnistame iillesse ja unustame
iga patu, et tee mõiks walmistatud saada meie
Sumalale, et tema mõiks tulla meie südamesse
ja anda meile oja oma armu rikkusest. Meie
peame ärawõitma eneste lihahimud, maailma
ja kurjuse. Meie ei wõi mitte olla teewalmista-
jad, olles maailma sõbrad, mis on waen Su-
mala wastu; aga Sumala abiga wõime meie
wabanedada nii hästi ijeenda kui teiste mõju alt.

(Zärgneb.)

Lutjiweri tegutsemine

Jehoowa walitsemis- ja omandusõiguse wastu.

„Jehoowa päralt on maa ja selle täius, maa-
ilm ja kes seal peal elawad.“ Paul 24, 1.
Kõik nägematud ja nähtawad asjad on Looja
sõna läbi esile kutsjutud ja samuti ka nende kroon
— inimene, on Jehoowa kui Looja päralt.
Sellepärast „Issand, sina oled wäärt wõtma
au ja austust ja wäge, sest et sa oled kõik asjad
loomud ja sinu tahtmise läbi on nemad loodud“.
Alm. 4, 1.

Lutjiwer — jelle wastane.

Kes oli Lutjiwer ja mida tegi ta? „Sina
olid see, kes üks täiuse pitsar ja koguni ilus.
Sa olid Eedenis, Sumala aias. Kõiksugused
kallid kivid olid ju kate: ooniiks, topaas, pariill,
karneool, kriisoliit, jaspis, jafiir, karfunell, sma-
ragd ja kuld. . . Sa olid kui keerub, kes wõitud
ja kes äralepitamise kaant kattis ja ma olen sind
pennud Sumala püha mäe peale, et sa tulekar-
waliste kwiide sees fõndisid. Sa olid ilmalait-
mata, oma teede peal, sest päewaist alates, kui
sind loodi, seni kuni kõwerust ju sees leiti.
Sinu kauplemise suuruse läbi täi-
tis end sinu sisemus ülekohuga
ja sina tegid pattu. Siis tõukasin mina
sind ära Sumala mäelt ja kaotasid sind, katwat
keerubit ära tulekarwaliste kwiide seast. Sinu
süda sai kõrgiks ju ilu pärast, ja kaotasid oma
tarkuse oma hiilguse üle: Maa peale wiskasin

ma sind“. Sej. 28, 12—17. (Paralell piibel).
Siit leiame, et Lutjiwer oli üks wägewateist ing-
liteist taewas, aga ei jäänud oma seisukohaga ja
auga rahule ja sellest ajast jaadik on ka rahu-
tuse waim maailma asunud.

Milles oli tema rahulolematuus? „Aga sina
mõtlesid omas südamis: . . . ille Sumala täh-
tede tahan ma oma aujärke tõsta. . . ja
ennast Kõige kõrgema jarnaseks
teha“. Sej. 14, 13, 14. Lutjiwer tahtis üht
oja maailmalt omale saada. Ta püüdis tõen-
dada, et mitte ainult Sumal ei pea kõige maa-
ilmade kogu üle walitsema ja et wõib ka teifi
jarnaseid walitsejaid olla. Tema mõtted ja
kawalad plaanid leidisid ihe oia inglite seas
poolehoidu ja nõnda tekkis

suur mäs

taewas. Mäsku hüüdlauseks oli: „Wõib
omandada teise warandust!“ „Ja sõda tõusis
taewas. Mikael ja tema inglid sõdisid lendawa
mao wastu ja lendaw madu sõdis ja tema ing-
lid ja nemad ei saanud wõimust ja nende aset ei
seitud mitte enam taewast. Ja suur lendaw
madu heideti wälja, wana madu, keda
hüütakse kuradiks ja jaadanaks, kes kõik ilma-
maad ekjatab, teda heideti maa peale ja tema
inglid heideti maha temaga.“ Alm. 12, 7—9.

See märs ei olnud mõõkadega mõitlus, vaid juur vaidlustoosolek. Toosoleku juht oli Lutfiwer. Toosoleku päewaford: „Wõib teise oma omandada!“ Lutfiwer esines sellesarnase referaadiga ja püüdis omas kõnes end uue walgustoojana esitada. Tema kutsuwat esile ühe reformi wõi usupuhastuslike liikumise. Kõne lõpul kutsub ta teisi kaasa, lubades wabadust kõigile. Tema kõne leidis teatud poolehoidu ja nõnda tekkisid kaks klassi: ühed olid tema poolt, teised wastu. Toosolek jõudis asja otsustamise juure ja otsuseks tehti: „Saadan ühes tema poolel olevate inglitega tuleb taewast wälja heita.“ Lutfiwerist — walgustekandjast oli saatan — pimeduse würst — saanud; põhjus ago oli, et ta oli teise omandust omale himustanud.

Selle sündmustiku aeg

oli tol korral, kui maailm loodi, mille puhul Jumala inglid laulsid ja hõiskasid, et uus elu ja maa jälle esile oli kutsutud. Jumal ja Boeg rääkisid: „tehkem inimese“ ja nõnda loodi ka siia maa pääle esimesed inimesed, Adam ja Ewa. Inglid pidasid aru, kelle poolele kuulus Adam ja Ewa. Jumal oli inimese waba olewusena loonud; inimesel oli sellega waba walit otsustamiseks, kelle alla nad kuuluda tahawad. Selleks anti neile proomiaeg, mille jooksul nemad näitaksid, kes on nende armates tõeline maailmade walitseja. Sääd ja kurjad inglid ootasid esivanemate otsust.

Jumal oli Adamale ja Ewale teatud eeskirjad annud, millistele allumise läbi nemad wabatahtlikult pidid tunnustama Jumala ainjamat omandamisõigust kogu maailma üle. Üks neist antud eeskirjadest oli hingamise päew, Looja päew, mil Jumal ise hingas ja mida ta pühitsetes ja õnnistas. Teiseks nimetasime hää- ja kurjatundmise puud, mis inimesele pidi seda meeletuletama, et Jumalal on õigus üht osa oma warandusest endale jätta, andes kõik muu inimese kasutada. Seni kui alawanemad ei jõonud sellest keeldud puust, tõendasid nad seega Jumala omandamisõigust. Kuid nad ei pidanud eneste proomiaega läbi. Nad sõid sellest, mis keelatud oli ja ilmutasid sellega armamist, et wõib teise oma omandada. Meie õnnetud esivanemad said sama saatuse osaliseks, mille saadan oli saanud: Meid aeti Jumala aiast wälja! (1. Moos. 3, 23). Nad olid Jumala omandust omale wõtnud!..

Uus wõimaluse aeg.

Jumal annab omas lõpmata armastuses inimesele weel uue wõimaluse, et inimene enne armuaja fulgemist wõiks Jumala omandamisõigust tunnustada. See uus wõimaluse aeg al-

gas koha pääle patulangust ja kestab kuni aegade lõpuni. Ta on sellega ka meile antud.

Kas selle uue wõimaluse ajal on Jumala põhiseadused muudetud? Ei, need jääwad ikka selleskjamaks. Jumal kingib inimesele küll uue wõimaluse weel teda tunnustada, kuid tema põhiseaduses esineb endine küsimus: Jumala walitsemis- ja omandamisõigus. Meil on hingamise päew ja hää- ja kurjatundmise puu — künnes. Esimese läbi tunnustame Jumalat Loojana ja Walitsejana, teise läbi aga tema omandamisõigust. Hingamise päew anti loomisel ja ka hää ja kurjatundmise puust oli samal ajal kõne. Millal pääle patulangemist esimest korda jälle künneist andma õpetatakse, seda meie ei tea, kuid küll arwatawasti warsti pääle languse.

Rain ja Nabel. Mõlemad ohwerdasid. Rain tõi maawilja ohwriks, wist küll osa wiljast, mis Jehoowale kuuluma pidi ja mida ta omale pruukis, mille järeldusel siis ka Jumal tema ohwri pääle ei waatnud. Nabel tõi õige usu-ohwri. . .

1. Mooses 14, 20 näitab, et Abraham kümneseandmise wiisi, kui harilikku asja, tundis, sest piibli ajalugu ütleb just kui mõõdamines, „ja ta (Abraham) andis temale (Melkiseedele) künneist kõigist.“

Jakob, keda Abrahami poolt õpetatud on, tunneb seda pruuki samuti. See 1. Moos. 28. 22.

Ottekohene kätt kümnese andmiseks anti siis, kui Israael Egiptusest wäljaläinud oli ja omale preesterliku ametiseisuse Jehoowa käsul sisse seadis. „Ja kõik maa künnes, niistästi maa seemnest, kui puuwiljast, on Jehoowa päralt, see on püha Jehoowale. Ja kõik künnes weistest ehk pudulohustest, kõik, mis witsa all käinud, see künnes peab Jehoowale püha olema. 3. Moos. 27, 30. 32. Seda künneist tarwitati Jehoowa tööliste jaoks. „Ja waata, Lewi lastele olen ma kõik kümnese annud Israelis pärisosaks nende teenistuse eest, et nemad koguduse telgi teenistust muretsewad.“

Uue seaduse ajajärku algul tunti seda kasku selgesti. Jeesus räägib selle üle: „Säda teile, teie kirjatundjad ja wariseerid, teie salalikud, et teie (küll) künneist maksate mündist ja tillist ja köömist, ja mis raskem on kaskuõpetuses, kohtu ja halastuse ja usu jätate teie maha. Seda (künneist) peab tegema (maksama), aga teist (s. o. armastust ja usku) ei pea mitte maha jätma.“ Matt. 23, 23.

Apostlid teadsid omal ajal, kuidas töölisti ülal pidada üteldes: „Eks teie ei tea, et kes püha tööd teewad, need jõowad pühast ohwrist, ja kes altari juures alati on, need saawad altari pealt osa. — Nõnda on ka Issand seadnud neile, kes armuõpetust kuulutawad,

et nemad armuõpetusest peavad elama. 1. Kor. 9, 13. 14. Pängem tähele apostli sõnu: „Eks teie ei tea,“ et „Nõnda on ka Issand seadnud.“

Rõpukogudus

wõi Adwent-kogudus, tunnistab kümne se jüstee mi õigeks ja on selle omaks mõtnud. Meie ole me sama proowi pääl, millel Adam ja Gewa olid. Kui osutume truudusetuks teeme sama patu, mille nemad tegid.

Adam ja Gewa ei fõõnud kõike selle puu wilja ära, waid ainult osa sellest. Meie ei tar wisse kogu kümnest ehk hingamise päewa ära raisata ehk omale wõtta, kuid siiski oleme sama suguse pattu teinud, kui Adam ja Gewa ja oleme sellega Lutsiweri kohale asunud, kes ka üht osa Jumala omandusest enesele rööwida soo wis. E. G. White ütleb: „Paljud need, kes ar wawad, et nad Jumala käsksid peawad, jäta wad neid wahendisi, mida Issand nende kätte usaldanud on ja mis tema (Sehoowa) warandus kotta antama peab, omale. Nemad rööwivad Jumalat kümne se ja ülestõstmise ohwriga. Ne mad toowad salalikus meeles Issandale midagi wabanduseks, kuid enese kahjuks.“

„Iseäralik kümne se maksu sisse sead oli ühe põhiseaduse peale ehitatud, mis niisama kestew on kui Jumala käs. Ta saab ka nendele õnnis tuseks olema, kes kuni aja lõpuni sellest finni peawad.“

Naamatus: „Patr. ja prohwetid“ loeme selle kohta: „Saadan seletas, et kui Gewa sellest puust sööks, saaks ta kõrgema arusaamise omast olemasolust. Ta ise olla sellest keeldud wiljast fõõnud ja selle tagajärjel rääkimise wõime saa nud. Ja ta andis mõista, et Sehoowa kadeduse tõttu sellest söömise keelanud olla, et nad sama kõrgeks ei saaks, kui temagi.“

„Nii on saadan teinud Madama päiwist saa di kuni meie ajani ja sellel alal juurt edu leidnud.“

„... Saatan tõendas, ta olla palju mõitnud selle läbi, et ta sellest keeldud puust söömud oli; aga ta ei lastnud märgata, kuidas ta oma üles astumise tagajärjel taewast wälja tõugatud oli.“

„Gewa uskus saadana sõnu, aga tema usf ei päästnud teda patu karistusest. Ta ei usku nud Jumala sõnu ja see oli, mis teda langusele wiis.“

„Madu wõttis wilja keeldud puust ja pani seda poolenisti kõhklewale Gewale kätesse. . . Kui Gewa nägi, et see, mida ta teinud oli, min git paha järelduft ei toonud, muutus ta julge maks, . . . ja ta sõi. Selle maitse oli meeldiw ja kui ta sõi, näis kui läheks temast mingi elus-

taw wägi läbi ja ta kujutas ette, et ta ühte kõrgemasse olemasolu seisukohta astub. Kart matult noppis ta wilja ja sõi. Ja nüüd, pääle selle, kui ta ise üleastunud oli, sai ta saatana tööriistaks, et weel hukatuft ka oma abikaasale wiia. Ühes haruldases seisukorras olles, täis iseäralikku ärritust, käd keeldud wiljast täide tuna, otsib ta mehe üles ja jutustab talle kõik, mis sündinud oli.“ Lehek. 43. 44. 45 (Amee rika wäljaanne).

„Tunnistustes“ loeme: „Jumala armastus awaldub rikkalikus eelhoollituses, mis tema ini meste jaoks on teinud. Tema on neile annud proowiaja, mille keiwusel peame moodustama iseloomusid taewa jaoks. . . Issand oli loonud iga puu Eedeni aias, misjugune oli armas waadelda ja hää süüa ja tema käsks Adamat ja Gewat sūdameihalduse järele nende wilja maitseada. Siiski tegi ta erandi. Sää- ja kur jatundmise puust ei tohtinud nad süüa. Selle puu hoidis Jumal endale alalise meeletuletuse na, et tema kõi tide asjade omanik on.“

„Nii on ka lugu Jumala nõudmistega meie wastu. . . Ustawa sõnakuulmise läbi sel lele Jumala nõudmisele tunneme, et kõik kuulub Jumalale.“

„See on Jumala kindel plaan, et inimesed peawad Issandale seda tagasi andma, mis te male kuulub, ja see on selgesti wäljendatud, et ühelgi pole wabandust walesti mõista Jumala poolt tema pääle pandud kohustusi ja wastu tusi ja nendest kõrwale põigelda. . .“

„Jumal paneb oma käe kõigi inimeste wa randuste pääle ja ütleb: „Mina olen maailm konna omanik ja need warandused on minu. Kümne se, mida teie tagasi hoidnud, olen ma oma sulaste ulespidamiseks määranud. . . Ra futades minu tagawarasid oma enda soowide rahuldamiseks, olete hingedelt rööwi nud walguse, mida mina tahtsin neile saada. Teie olete mind rööwinud; teie olete minult mu warandused warastanud, seepärast olete teie ka äraneetud.“ Lehek. 202. 203 (Geistikeelne wäljaanne).

„Kui Lutsiwer mäsju pärast taewast wälja heideti ja Adam ja Gewa Paradiisist ulesastu mise tõttu wälja aeti, — kas usume siis taewa saada, kui Jumala oma — kümnest — oma hu wide otstarbeks wõtame? Sellele on was tust waja. . .“

Täna kõlab weel sama hüüe: „Kes on maailma walitseja ja omanik?“ See suur mõtlus on ifka weel käimas Lutsiweri ja Mikaeli wahel. Selle poole hoiad sina? See kes täna weel kümnest omale wõtab, wõi seda finni peab, asub

saadana põhimõttega ühte: „Wõib teise oma omandada!“

Kümnnes on Sumala warakambriist pärit ja kuulub sinna. Kümnnes ei ole ühegi isiku omandus. Ta pole ka mitte koguduse omandus.

Oleme alati ustavad Sumala põhimõtetele, siis oleme ka Sumala õnnistuste osalised.

Witaks Issand kõiki oma koguduse liikmeid seda õnnistust kasutada!

Ed. Mägi.

„Leeri taga.“

„Ja Jehooma rääkis Moosese wastu ja ütles: Käsi Issraeli lapsi, et nemad leerist ära saadawad kõik pidalitõbised... Niihästi meesterahwa kui naisterahwa peate teie ära saatma, et nemad roojaseks ei tee omma leerisid, kus mina sees elan.“ 4. Moj. 5, 1—3.

Leeriks nimetati Issraeli rahwa laager, kus ka Jehooma Sumal pilwe- ja tulelambana asus. Selles leeris walitses eeskujulik puhtus, mil põhjusel pidi „Leeri taga“ ehk väljaspoole seltskondlist elu saadetama iga roojane ehk hakkawa haigussega isik. Kuigi väljasaadetute seas mitmesuguseid haiguseid leidus, paistis siiski pidalitõbine sellepärast eriti filma, et tema haigus teda pea jäädawalt tema armsatest ära lahutas. Tahame sellega pilku heita nende õnnetumate leeritaguse õudsesse ellu. Et küll kõik haigused patu ja surma tunnusemärgid on, astub pidalitõbi eriliselt jarnasena weel tänapäew meie ette. Mii wanasti kui ka tänaes teaduse ilmas ei ole selle haiguse wastu rohtu leitud. Sommiku maal oli see hästi lewinenud ja rahwale kõige kardetawam tema parandamata iseloomu tõttu. Ka meie ajal ei ole nende arm wäike. Üle wiie miljoni oleswat täna ilmas pidalitõbiseid, kes enam-wähem teistest on eraldatud ja kellede wastu rahwal õudne tunne.

Wäikle mainitud haiguse on ju wiimasel ajal weel kohutawamaid taudisid, millistest esikohale tuleb kopsu- ehk tüsikuhaigus ja mille ohwriks iga seitsmes inimene langeda, kuid siiski jätab pidalitõbi teistest haigustest õudsema tunde ja mulje.

Kuudid nimetasid pidalitõbe Sumala „sõrmeks“ ehk „nuhtluseks“. Siis, keda selles kahtlustati, pidi preestri juure läbiwaatusele minema, kes sel ajal arsti kohuseid täitis. Oli haigus kindlaks tehtud, pidi haige omast perekonnast ja kogu Issraeli ühiselust lahkuma. Sellest hoolimata, kas ta rikas wõi waene, haritud wõi harimata, kuningas, wüürst wõi kerjus oli, pidi nad omasarnaste haigetega leeri taga elama asuma. Isegi sääl ei leidnud nad rahu; üles-arutatud wõi lõhki käristatud riietes kohustati neid igale wastutulijale endi seisukorrast hoiatuseks hüüdma: „Roojane! roojane!“

Sah, kohutaw oli küll nende õnnetute elu. Snimestest aratõugatud, parandamata tõbi löi-

kas ühe liikme teise järele inimeje külllest ära. Mitmel mõlemad filmad haigusest söödud, ainult werised filmakoopad on järele jäänud. Noored, wanad, jah isegi lapsed olid kõikide poolt otsekui wande alla pandud.

Niihästi haigus ise kui ka nende leeritaguste äärmiselt kurb elu oli tõsiseks patu ümbooliks wõi tähenduskujuks. Põhimõttelikult asuwad meie maailma kodanikud praegu kõik jumaliku perekonna „leeri taga“, kuhu meie esiisa, Adam, actud sai, pärast seda kui tema sõnatuulmatus meid kõiki Sumalast ja igawesest elust lahutas ning patu haigus — surm — meie külge hakkas. 1. Moj. 3, 23, 24. Misjuguks on pärast seda muutunud elu ilmas? Mis jutustaks tänapäew meile nii mõnegi ema süda, kes oma armastatud last näeb awaliku patu elus hukkuma? Mis jutustaksid tuhanded naised, kelle mehed täna truudust murdes oma armsamatele on selga pöörnud ning ilma koduta ümber hulguwad? Mis ütleb terve inimsoo perekondlik elu?

Selle peale wastab Kristus lihidalt: „maa peal peab rahwal ahastus olema ilma nõuta.“ Luf. 21, 25. Sumala wanne lasub patu pärast terve mailma peal. Patt on kõik liikmed ära rikkunud. „Salatallast peast saadik ep pole temas termed ühtegi, muud kui haawad ja muhud, ja werised reied, mis ep pole wälja wootatud, ega kinni seotud, ega õliga pehmeks tehtud.“ Jes. 1, 6.

Misjuguksena tundis end kord see pidalitõbine, kes suure arsti, Jeesuse, ette põlwili maha heitis ja ütles: „Kui sa tahad, wõid sa mind puhtaks (termeks) teha.“ Mark. 1, 40. Ütski teine ei wõinud teda sellest hirmsast tõwest parandada. „Ja ühegi muu sees ep pole õnnistust; sest ühtegi muud nime ei ole taewa all inimestele antud, kelle läbi meie peame õndsaks saama.“ Ap. t. 4, 12. Tema ütsi julges Issa kaja meie patuste „leeri“ tulla ja kannatas „wärawa taga“ (Ebr. 13, 12, 13) ja „sirutas oma käe ja puutus tema külge ja ütles temale: „Mina tahan, saa puhtaks.“ Patt ei olnud tema külge mitte hakkunud, sellepärast ei kartnud Ta ka pidalitõwe pistelufat. Sagedasti tekib küsimine, kuidas peame ühe pidalitõbiseiga ümber käima? Kas see haigus kardetaw ei ole? Selle kohta wõime wastata. Otse nõnda kui

meie patuga ei tohi mängida, niisama peame ka selle haiguse kohta Jumalast antud eeskirjade järelle toimima. Suurem hirm olgu meil jüsti patu, kui pidalitõve ees.

Kord jutustas mulle keegi noor pidalitõbine usklik, kellele arst esimest korda tema kohutavast haigusest teatas, et ta nii olemat ehmatanud ja pea mõistuse kaotanud, et ei ole mõistnud enam arsti juurest ära minna. Sarnane kurbus täitis patulangemise sõnumit kuuldes meie esiwanemate ja taewa inglite südameid. Aga „waata, ma kuulutan teile suurt rõõmu, mis kõige rahvale peab saama,“ kuulutas kord Jumala ingel, „sest teile on täna Laawi linnas Snnistegija sündinud, kes on Jeesus Kristus...“ „Tema päästab oma rahwa nende pattudest.“

Olse nõnda kui wanasti pidalitõbine pidi ennast preestrile näitama minema, niisama peame täna ülempreester Jeesuse ette astuma ja ennast temale näitama, misugused meie oleme. Tähelepanemise väärt oli iseäranis see, et haige, kel pealaeft jalatallani ühtegi terwet paika ei olnud, puhtaks mõisteti. Laawet seletab selle tähendust järgmiselt: „Waata, ülekohu sees olen ma sündinud, ja patu sees on mu ema mind saanud.“ Laul 51, 7. Olla küll ette tulnud, et ühest pidalitõbiseft emast terve laps on sündinud, aga „kes võib ühe puhta saata roojaft seest? ei ole ühtainust.“ Job 14, 4. Niisugusena tundis sündimise poolt ennast ka Laawet ja palus: „Puhasta mind patust iisopiga, et ma puhtaks saan; pese mind, et ma lähen walgemaks kui lumi.“ Laul 51, 9.

Iisop, helepunane lõng, seedripuu ja kaks puhast lindu pidi ka pidalitõbine oma puhastuse päewal tarvitama, (3. Moõ. 14, 4.), mis Kristuse puhastuse töö pääle Kolgatal ja Jumala templis taewas ette tähendas. „Ja tema on äralepitus... kõige maailma pattude eest.“ Sel-

lepärast hüüab La ka weel täna: „Tulge minu juure kõik, kes teie waewatud ja koormatud olete.“ Pidalitõbistel on palju raskeid koormaid südames, üks tähtsamateft on see, et armsad endi armsamateft on lahutatud. Sagedasti ei julge enam isegi öde öele, ega laps emale ligineda, nii kui mulle hiljuti keegi kannataja tunnistas. Laawet trööstib meid järgmiselt: „Mu isa ja mu ema on mind maha jätnud, aga Jehooma on mind foristanud.“ Laul 27, 10. Jah, halastaja Samaariamees — Jeesus — foristab kõiki mahajäetuid ja seob finni nende haawu, kes Lemale oma patu-haigust tunnistas. Oh, oleks weel täna palju niisuguseid, kes enda südame, ja mitte riided, lõhki käristaksid ning uhus hüüaksid: „Ma olen „roojane“, puhasta mind kõigest patust. Weel täna sirutab La oma arnu kae wälja inimesoo suurimaile ja kurbemaile patustele öeldes: „Ma tahan, jaa puhtaks!“

Pea jõuab oodatud ajajärg, kus kõik tõwed meist maha jääwad, kus Jumala leer maa pääl jälle puhas on kõigest walust, waewast, jah, isegi surmast. „Waata, Jumala telf on inimeste juures ja tema tahab nende juures kui telgi sees elada, ja nemad peawad tema rahwas olema ja Jumal ise tahab nendega olla, nende Jumal.“ Nm. r. 21, 3. 4. Säält ei leita ühtki „ärafeelatut“ ega roojaft. Lootuseta peawad need igawese elu leeri taga hukuma. Kes aga Jumala käsusõnade järele teewad, neile on töötatud waba sissepääs wärawast ja jäädaw õnnistatud ühiselu suure Looja ning Lunastaja Jeesuse päästetud ja puhastatud rahwa leeris, mis kogutud mitmest rahwast. Säält on igawesti terweks saanud jalutumad, pimedad, kurdid ja pidalitõbised.

Sinna leeri püüdku iga süda!

L. Niffar.

Terwifewuendus.

(Järg.)

Kes on tõde tundma õppinud, aga ei ole eneste sõnades ega ülespidamises, riietamises ega ümbruses mingit muudatust awaldanud, need elawad iseenestele ja mitte Kristusele. Meid ei ole Jeesuse Kristuse läbi weel mitte puhtusele ja pühitsusele mõidetud“.

„Mõned on enda isikus väga laisad. Neil on tarwis püha Waimu juhatusft, et end tema puhtaks ja pühaks templiks ette walmistada. Kui Israeli lapsed end Siiani mäe juure koondasid, et Jumala käsude andmiist kuulata, siis ütles Jumal, et nad pidid puhtate ihudega ja riietega sinna ilmuma. Tema rahwas peaks ka

täna teda puhtjüdamlise fenaduse ja puhtuse harjumuse läbi austama.“ „Counsels on Self“ Iht. 101.

„Jumal soowib kõikidelt, kes tahawad tema ärawalitud olla, kuigi nad kõik töe õpetajad ei ole, et nad eneste kehad puhtad peaksid ja et ka nende majades ja elukohtades kord ja puhtus walitseks. Meie oleme eeskujuks maailmale, elusad epistlid, keda tuntakse ja loetakse kõikidest inimestest. Jumal nõuab kõigilt, kes tahawad olla jumalakartlikud, aga iseäranis neilt, kes tõde õpetawad, et nad end kõige silmakirjalikkuse ja ülekohu eest hoiaksid“. 2. anne, Iht. 614.

Wannitamine. Terwed inimesed ei peaks ialgi wannitamist hooletusse jätma. Nad peaksid igal juhtumisel vähemalt kaks korda nädalas wanni wõtma. Kes terwed ei ole, nende weres peituvad mustusosad ja nende nahk ei ole terwes olekus. Nahas leiduwate wäikeste augufeste, misjuguuste läbi meie keha hingab, awaused ummistuwad ja täituwad keha kude kõdunewate osadega. Nahk peaks hoolikalt ja põhjalikult puhastatud jaama, nõnda et nahaugufesed enda puhastustööd wabalt teha wõiksid. Sellepärast tarwitawad nõrgad isikud, kes on haigeks jäänud, sageda, kuni kaks korda nädalas teostatawa wannitamise õnnistusi. Mõnikord on weel sagedamat wannitamist tarwis. Digu inimene kas terwe wõi haige, siiski on tema hingamine kergem ja wabam kui wanni wõtakse. Wannitamise läbi saawad lihased paenduwamaks, waim ja keha saawad ühtewiisi elustatud ning mõistus saab selgemaks. Wannitamine on ühtlasi meie pudusoonete rahustaja ja kofutaja. See edendab higistamist, elustab wereringwoolu, mõjub soodsalt neerude töötamise ja uriinieraldadawate orgaanide pääle. Wannitamine on kasulik soolte, mao ja maksa tegewusele, andes igale neist energiat ja uut elujõudu. See edendab samuti ka seedmist ja hoiab külmetamise eest, kui seda õieti wõtakse. See korraldab wereringwoolu, kergendades seeläbi sifemiste orgaanide tegewust, et weri naha pinna lähedusse juhita, mis kergema ja ühtlasema wereringjooksu kõigis soontes võimaldab.

„Lunnist.“ III. a. lk. 70. 71.

S h k. Shk, see kallis taewa and, mida igaüks wõib saada hinnata, saab sind oma terwendawa mõjuga õnnistama, kui sa tema eest uffi ei julu. Pea teda soowitawaks külaliseks ja armasta teda, siis saab ta sulle wäärtuslikuks pudusoonete rahustajaks. Shk peab aga alatises liikumises ja puhas hoitama. Ta wärskendab keha, tehes teda tugewaks ja terweks, kuna samal ajal tema mõju ka meelte pääle tunda on. Ta annab jõogiisu, aitab seedimise täielisele tegewusele ja mõjutab meid kindlale, magusale unele.

„Lunn.“ I. a. lk. 702.

Söömine ja joomine. Sigeid harjumusi söömisel ja joomisel peaks suure hoolisusega harjutatama. Loidud, milliseid sööme, peaksid olema niisugused, mis terwed werd sünnitawad. Seedimise tundelike orgaanid peaks austatama. Jumal ootab meilt, et meie mõõdupidamise läbi kõigis asjus iseene terwise eest hoolitseksime. Tema ei wõi mitte walgustada mehe meeli, kes enda mao kõigisuguste kõlbmatuste hoiukohaks teeb. Tema ei kuule mitte nende palwet, kes iseene walguse järele käiwad.

Sarilikud wead meie tieedis. On leida mõõdukusetust meie söögisedeli nii söögainete paljuses, kui ka wäljawalikus. Jumal on mulle õpetanud, et meie enda kõhu liig täis sööme. Paljud saadawad enestele raskust liigsöömise läbi, mille järeldus sagedasti haigus on. Seda karistust ei ole mitte Jumal neile saatnud. Nad on ise seda enestele pääle tõmbanud ja Jumal tahab seda neile mõista anda, et walud nende eneste üleastumise järeldus on. (Järgneb.)

Noorfoo Ühingute neljanda weerandi aruanne 1927.

Ühingud	Prægune liikmete arw	Keemijelt osatõid- jaid foosoleteit	Tööst aruandjaid	Neommitu walise tarwitajaid	Ügemise kursust osatõidjaid	Risitud noorte arw	Andes tohal. misl. tõõ heate	Misjonitõigud	Piiblitugemised ja teised foosoletud	S. p. tooli ja foos- olefutele toodud	Kriitil. usit. tõe tunnib	Haigeratõitõusit	Lehti lewitatud	Traktate lewitatud	Tõelõidajaid tootud	Raamatuid lewi- tatud	Kirje kirjutatud	Wastusleid saadud	Muud tõeõõ
Tallinn . . .	37	33	24	—	—	—	—	54	24	56	244	21	141	110	—	10	24	15	—
Tartu . . .	30	24	28	—	—	—	290	115	62	73	173	76	140	5	1	8	24	9	9
Narwa . . .	22	14	8	14	—	—	—	23	20	2	5	30	112	3	—	2	4	2	—
Walga . . .	26	12	11	—	—	—	—	60	66	17	27	17	78	19	—	4	47	12	—
Wõru . . .	10	9	7	—	—	—	—	28	20	—	—	5	14	2	—	9	11	4	—
Tartwastu . .	17	—	5	—	—	—	—	2	—	—	—	10	20	—	—	—	3	2	—
Susehenhofi .	34	—	24	—	—	—	—	32	72	4	60	7	64	19	—	41	77	39	13
	176	92	97	14	—	—	290	314	264	152	509	166	569	158	1	74	190	83	22

G. B. Üdw. foguduste Eesti Liidu neljanda weerandi aruanne 1927.

Kogudused	S i f e m i s j o n i t ö ö														Sing. päewa fool				
	Liikmed	Aruandjad	Kas peetakse iga- kuul. misj. koosol.?	Misjonitöid	Piiblitlugemised ja wäit. koosolekud	Koosolekutele too- duid	Kristl. abiandm. töötunnid	Spaigeratöid	Sehtit lewitatud	Traffaate lewit.	Sellijaid fogutud	Raamatuid lewi- tatud	Kirje kirjutatud	Wastuseid saadud	Luuli liikmeid wõi- detud	Liikmed	Laupad	Klassid	Kõnnijalt- ofatoot- jad
Sachsenhof	34	24	ja	32	72	4	60	7	64	19	—	41	77	39	—	40	—	4	38
Tallinn	353	141	ja	285	176	181	408	231	990	212	3	58	81	29	—	324	29	26	232
Taru	197	124	ja	498	665	315	613	246	1180	75	1	64	58	12	—	295	12	25	181
Narwa	90	22	ja	65	67	58	9	71	518	55	—	11	7	5	—	Aruanne puudub			
Pärnu	45	22	ja	101	74	281	65	4	240	13	1	23	19	8	—	72	15	5	38
Walga	61	34	ja	123	91	50	42	33	149	52	—	4	49	12	—	45	3	5	25
Wiljandi	34	7	ei	—	11	5	68	—	18	—	—	—	2	—	—	34	—	2	25
Haapsalu	22	14	ei	27	13	32	—	4	80	56	—	9	9	4	—	21	3	2	21
Põltsamaa	44	8	—	37	25	22	26	—	83	7	1	3	12	7	—	44	8	4	33
Tapa	14	7	ei	2	—	2	5	—	186	13	—	1	10	1	—	14	—	2	14
Tõrwa	16	6	ei	23	2	—	—	—	90	5	—	9	5	1	—	16	—	2	16
Antsla	—	—	—	4	—	—	—	—	22	—	—	4	9	—	—	Aruanne puudub			
Tarwastu	20	9	ja	20	3	2	—	10	32	—	—	—	21	13	—	19	—	1	13
Kullamaa	18	12	—	31	12	—	—	14	85	9	—	6	—	—	—	18	—	2	11
Zõhwi-Walaste	12	2	—	6	—	7	—	—	54	—	—	—	—	—	—	12	2	2	10
Katwastu	15	5	ja	415	14	48	13	50	96	4	—	15	4	1	—	Aruanne puudub			
Kärkla	5	5	—	43	56	12	—	—	17	—	3	2	19	15	—	5	—	1	7
Wõhma	4	—	—	2	—	—	—	4	20	4	—	5	—	—	—	Aruanne puudub			
Jõgetwa	—	—	—	17	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Paide	Aruanne ei saadetud.														68	—	6	43	
Rattvere	" " " "														93	7	9	94	
Wõru	" " " "														44	—	3	30	
G.-Jaani	" " " "														14	4	1	6	
Otepää	" " " "														20	—	2	13	
Ullavere	" " " "														7	—	1	6	
Difu	Kuulub "Tallinna" koguduse hulka.														9	—	1	5	
Kokku	984	442		1730	1281	1024	1309	674	3924	524	9	255	374	147	—	1214	83	106	861

Jutlustajate osafond.

Meile jaadetakse aeg-ajalt Generaalkon-
rentsi poolt, Ameerikast, aruandeid Euroopa töö-
liste kohta, kes on neile soowi avaldanud, et
nad tahawad tööliste lugemiskursusest osa
wõtta.

Et asjata wiivitamist ära hoida, mis Euroo-
past Ameerikasse kirjutamine tekitab, tahaksime
fiin soowitada, et nad otseteed siia, dimisiooni-
kontori poole pööraksid. Sääli meelele oleme wal-
mis neile iga kuisimuse kohta teateid saatma.

Sel juhusel tahaksime ka meie töölistele tea-
tada, et raamatud ingliskeelse lugemiskursuse
jaoks juba walitud on, ja nimelt järgmised:

- „Testimonies for the Church“. Vol. III
(Vols. 5 & 6 of old edition):
- „Progress of World-Wide Mis-
sions“ — Glover \$ 2.50
- „Abide in Christ“ — Murray . . . \$ 0.75
- „Every-Member Evangelism“ —
Conant \$ 1.50
- „Power Through Prayer“ —
Bounds \$ 1.00

Summa . \$ 5.75

Töölistele, ühes saatekuluga . . \$ 4.50

Wõib olla ehk on ka Eestis mõned töölisted, wõtta ja nende poole pööramegi selle kutsuga, et
kes tahaksid jutustajate lugemiskursusest osa
nab meile selle üle lahkelt kirjutaksid.

Liikliku nr. hind 5 senti.

Euroopa dimisiooni
jutlustajaameti osafond.